

Õiguskantsleri Kantselei

Jaan Velström; Aare Kuusik; Aivar Haak
Lahemaa Maaomanike Liit
maaomanikud@gmail.com

Teie 02.07.2025 nr

Meie 07.07.2025 nr 14-5/251434/2504952

Lugupeetud avaldajad

Pöördusite õiguskantsleri poole murega, et Kuusalu Vallavalitsus ei ole vastanud Lahemaa Maaomanike Liidu 18.04.2025 kirjale. Selle kirjaga saatis liit küsimused ja ettepanekud Kuusalu valla üldplaneeringu põhilahenduse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eelnõu kohta.

Märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seadus sätestab märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise korra niivõrd, kuivõrd see ei ole sätestatud teise seadusega, ning reguleerib kollektiivse pöördumise esitamise korda (vt § 1 lg 2).

Planeerimismenetluses tuleb arvestada haldusmenetluse seaduses (HMS) kehtestatud põhimõtteid ja norme ning planeerimisseaduses (PlanS) ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (KeHJS) sätestatud erisusi.

Haldusmenetluse seaduse järgi määrab haldusorgan toimingu vormi ja muud üksikasjad, kui PlanS-is ja/või KeHJS-is ei ole neid sätestatud (HMS § 5 lg 1). Seega, kui haldusmenetluse üksikasju pole õigusaktidega kehtestatud, otsustab menetlust korraldava haldusorgan need kaalutlusõiguse alusel (vt Riigikohtu 30.09.2022 otsus asjas nr [3-20-1247](#), p 21). Haldusmenetlus viiakse läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele (HMS § 5 lg 2). Kui haldusakti või toimingut ei ole võimalik anda või sooritada ettenähtud tähtaja jooksul, peab haldusorgan viivitusega tegema teatavaks haldusakti andmise või toimingu sooritamise tõenäolise aja ning näitama ettenähtud tähtajast mittekinnipidamise põhjuse (HMS § 41).

Igaühel on õigus esitada arvamusi, küsimusi ja ettepanekuid planeeringute ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise kohta ning planeerimise tegevuse korraldajal tuleb neile vastata nii nagu seadus ette näeb (vt ka nt Riigikohtu 15.01.2009 otsus asjas nr [3-3-1-87-08](#), p-d 12 ja 13).

Igal isikul on õigus kohaliku omavalitsuse üldplaneeringu kehtestamise otsuse vaidlustamiseks pöörduda kohtusse 30 päeva jooksul, kui ta leiab, et otsus on vastuolus avaliku huviga või kui otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi. Haldusakti (planeeringu kehtestamise otsuse) kehtetuks tunnistamist ei saa nõuda üksnes põhjusel, et haldusakti andmisel rikuti menetlusnõudeid (nt ei vastatud ettepanekule tähtaegselt), kui eelnimetatud rikkumised ei võinud mõjutada asja otsustamist (HMS § 58).

Menetlustoimingute (nt arvamusele vastamine) vaidlustamine ei ole [halduskohtumenetluse seadustiku](#) § 45 lõike 3 järgi halduskohtus üldjuhul võimalik. Enamasti tuleb menetluse lõpptulemus (planeeringu kehtestamise otsus) ära oodata. Siiski saab hiljem haldusakti andmisega lõppevas menetluses tehtava menetlustoimingu peale esitada kaebuse halduskohtule erandina kahel juhul. Esiteks juhul, kui menetlustoiming rikub iseseisvalt ja hilisemast haldusaktist sõltumatult isiku õigusi. Teiseks juhul, kui menetlustoiming oli õigusvastane ja see tingib vältimatult isiku õigusi rikkuva haldusakti andmise tulevikus (vt Riigikohtu 11.10.2018 määrus nr [3-17-2132](#) p 8). Seega on võimalik erandjuhtudel pöörduda halduskohtusse ka enne planeeringu kehtestamist.

Loodetavasti on selgitustest veidi abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Lekko
õigusteenistuse juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Kristel Lekko 693 8443
Kristel.Lekko@oiguskantsler.ee